

Lisungi mpo na koyeba ebongiseli ya kobengana bato na Afrique du Sud

Mokanda oyo ezolimbola:

- 1 Procedure ya kokotisa boloko mpe kobengana bato na Afrique du Sud (kaka mpo na mibeko etali bapaya to bato bakima mboka)
- 2 Osengeli kosala nini soki yo (to moto moko oyebi) bakangi ye mpo babengana ye
- 3 Ozali na balotomo nini na boumeli ya procedure ya bokangami ya kobengana

Zwa nga!

Mokanda oyo eza na ba coordonnées mpe bansango ya ntina. Bomba yango na telefone na yo mpe pesa yo na moto moko otyelaka motema sikoyo, oyo akoki kosalisa yo soki bakangi yo.

Likambo ya ntina!

Soki bakangi yo, tolendisi yo makasi ozwa lisungi ya ba avocats. Okomona ba organisations oyo ekoki kopesa yo bansango mingi awa.

Ba organisations
oyo ekoki
kosalisa ...

MAKAMBO EZA NA KATI

Tolendisi yo otanga buku oyo banda ebandeli kino nsuka, kasi okoki mpe kofinda na mito ya makambo elandi mpo 'okoma' kuna na buku oyo.

Balotomo na yo soki bakangi yo

Procedure ya kobengana

Na buku oyo, tokolobela eteni mokomoko ya procedure ya kobengana. Tokaboli yango na biteni minei, kasi ekoki kokesena na kotalela likambo na yo.

1

Etambe ya yambo

Kokangama na polisi to na agent ya immigration

2

Etambe ya mibale

Kosamba na tribinale ya instance

3

Etambe ya misato

Soki babengani yo, transport kino na Lindela

4

Etambe ya minei

Kozongisa na mbokaya bowuti

Kobongisa bozongi na yo

Ba organisations oyo ekoki kosalisa

Balotomo na yo soki bakangi yo

Eza ntina na koyeba ete, na Afrique du Sud, bato nyonso baza na ntomo soki bakangi bango. Esika outi, kozala na mikanda to kozanga yango eza na ntina te - oza na ntomo oyo. Na ntango ya bokangami, ozali na lotomo:

- Ya koyeba ntina oyo bakangi yo.
- Ya kobenga moto na telefone. Soki bakangi yo, okoki kosenga kosalela telefone na biro ya polisi.
- Ya kozala na avoka (to ONG ya lisungi ya mibeko/clinique ya juridique, soki oza te na makoki ya kofuta avoka) mpe mobongoli lokota na tribinale.
- Ya kosalela yo makambo na botosi (ata mpe esika ya kolala / bilei / soins médicaux ebongi).
- Ya koyebisa yo ntomo na yo mpe ya kopesa yo bansango na lokota oyo oyebi.
- Ya koyamba baviziti ya bato ya libota / bapesi-toli ya lingomba / minganga.
- Ya kozala esika moko te na ba suspects criminels.

Soki bazotosa te ntomo na yo,
luka lisalisi ya bato ya mibeko.

Ba
organisations
oyo ekoki
kosalisa ..

Kobosana te na kozala ntango
nyonso na bakopi ya mikanda na
yo na maboko!

(to ya mokanda nyonso ya ntina etali
kofanda na yo endimami na mibeko na
Afrique du Sud).

Oyebaki yango?

Procedure ya kobengana ekoki
kozwa kino mikolo 120, banda
ngonga oyo bakangaki yo. Soki
babengani yo te nsima ya
kokanga yo mikolo 120, oza na
lotomo ete batika yo.

PROCEDURE YA KOBENGANA

1

Etambe ya yambo

Soki agent ya immigration to polisi akangi yo

Kakapolisi to agent ya immigration nde akoki kosenga yo mikanda mpo na kondimisa ete ofandaka na Afrique du Sud na ndenge mibeko endimi. Soki aza na 'bantina ya solo' ya kakanisa ete mibeko epesi yo te nzela ya kofanda na Afrique du Sud, akoki kokanga yo ntango azo verifier statut na yo na Afrique du Sud; mbala mingi bakotya na biro ya polisi.

Bakoki kobatela yo kuna kaka na boumeli ya bangonga 48 ntango bazo verifier yo, mpe basengeli komema yo na tribinale na boumeli ya bangonga 48 to na mokolo ya mosala elandi soki ezali mokolo ya wikende to ya bopemi.

Soki ankete na bango emonisi ete ozali 'mopaya mibeko endimi te,' agent ya immigration asengeli koyebisa yo, na nkoma, ete bafundi yo neti 'mopaya mibeko endimi te.' Nsima na yango, bakomema yo na tribinale. Kobosana te ete, esengeli kosalema na boumeli ya bangonga 48.

Soki bamemi yo te na tribinale na boumeli ya bangonga 48, oza na lotomo ete batika yo kozanga kozela.

Sala makambo sikoyo!

Eza ntina mingi ete osala makambo mpe ozwa lisungi ya mibeko ntango ozali na etambe oyo ya procedure! Tala bansango mosusu na lokasa oyo elandi.

Sala makambo sikoyo!

Na etambe oyo ya procedure ya kobengana (Etambe ya yambo), ntango bakangi yo na mbala ya liboso, eza ntina ete osala makambo.

Yango etali lolenge ya mikanda oyo ozali na yango. Na nse, tala maloba oyo eyokani na statut ya mikanda na yo, mpe landa bansango mpo na koyeba oyo osengeli kosala.

Naza na mikanda ya solo

(ata mpe statut ya refizie, viza ya mosengi azile, viza nyonso oyo eza na ngala, ata mpe ZEP)

Osengeli kosala nini

Lakisa agent kopie certifiée to originale ya viza/ndingisa/e-visa PDF/e-mails na yo

Nini ekosalema na nsima

Esengeli batika yo - kasi ekosalema kaka nsima wana agent a verifié mikanda na yo ya identité

Mayebisi ya ntina

Soki batiki yo te, luka lisungi ya mibeko. Soki oza te na mikanda na yo na maboko, tuna agent soki moto moko akoki komemela yo mikanda na yo. Soki aboyi kopesa yo nzela, yebisa ye ete asengeli ko verifier statut to identité na yo na eleko ya bangonga 48. Bakotika yo nsima ya kosala mikanda na yo mpe ya ko verifier statut na yo. Soki batiki yo te, luka lisungi ya mibeko. Tala lokasa 15 ya buku oyo.

Nazali moto ya sika oyo azoluka azile, kasi nazali na mikanda te

Osengeli kosala nini

Loba ete okimaki mboka na yo mpo ezalaki likama mpe olingi kosala bosengi ya azile na Afrique du Sud.

Nini ekosalema na nsima

Na etambe oyo ya procedure, basengeli kotika yo mpo osala bosengi ya azile kasi okoki kotikala mokangami ntango Ministère ya Affaires Intérieures (Home Affairs)ezosunga yo na kosala bosengi ya azile na Biro ya boyambi bato bakima mboka (Refugee Reception Office).

Mayebisi ya ntina

Osengeli kozwa lisungi ya mibeko. Okoki kosolola na lisanga moko soki ofini awa.

Ba
organisations
oyo ekoki
kosalisa

Nazali na viza to ndingisa oyo esilaki

Osengeli kosala nini

Lakisa viza/ndingisa ya mosengi azile, statut na yo ya refuzie to viza na yo na agent mpe limbola mpo na nini esili ngala.

Nini ekosalema na nsima

Na etambe oyo ya procedure, bakoki kokanga yo. Bakoki kofutisa yo amande to kokatela yo etumbu ya boloko. Lisungi ya ofele ya mibeko ezali na tribinale mpo na kosunga yo soki bakangi yo mpo oza na viza/ndingisa ya mosengi azile to statut ya refuzie oyo esila ngala.

Nazali na mokanda moko te ya legale. Nazali na mikanda te.

Osengeli kosala nini

Limbolela agent mpo na nini oza te na mikanda na Afrique du Sud.

Nini ekosalema nsima

Na etambe oyo ya procedure, bakoki kokanga yo to kotika yo na kotalela mwa makambo. Zwa lisalisi ya mibeko.

Mayebisi ya ntina

Osengeli kozwa lisungi ya mibeko. Okoki kosolola na lisanga moko soki ofini awa.

Ba
organisations
oyo ekoki
kosalisa

Nasalaki bosengi ya azile, kasi nazwi mokanda ya koboya ya nsuka

Osengeli kosala nini

Osengeli kosenga bapesa yo ntango ebongi mpo omibongisa na kolongwa na mboka.

Nini ekosalema na nsima

Osengeli kopesa yo 'etinda ya kolongwa', mpe eleko oyo osengeli kolongwa na Afrique du Sud liboso esila.

Likambo ya ntina

Soki bapesi yo te 'etinda ya kolongwa' mpe bakangi yo, solola na ba organisations ya leta kozanga kozela!

Bokeseni kati na bokangami ya administratif mpe ya mbeba

Na Etambe 1 ya procedure ya bokangami, soki agent ya immigration akanisi ete oza na Afrique du Sud "na ndenge eyokani te na mibeko," asengeli kopesa formilere oyo elobi bongo. Na papier wana, ekolobelwa Eteni nini ya mobeko ya immigration obuki. Section 34 eza bokangami "ya administratif" mpo na kobengana na mboka. Section 49 eza bokangami mpo na "mbeba to crime" mpe eza te mpo na kobengana na mboka.

Balimboli na nse bokeseni kati ya bokangami oyo:

Bokangami mpo na mbeba esalemaka soki bakangi yo osali mbeba moko, neti mbeba ya kokota to kofanda na mboka na ndenge mibeko endimi te. (Eza na nse ya Section 49 of the Immigration Act.) Mpo na likambo nyonso ya mbeba to crime, soki okoki te kozwa avoka, oza na lotomo ya kozwa lisungi ya mibeko ya ofele na tribinale.

Soki bakangi yo na kolanda Section 49 of the Immigration Act mpe mbeba endimisami, osengeli nanu te kozwa etumbu ya boloko (ya mibu 2 - 4) to kofunda amande loboso babengana yo na mboka. Ata nsima na yango, bakoki kaka kotika yo na boloko to kokanga yo lisusu mpo babengana yo na mboka na kolanda Section 34. Eleko ya mikolo 120 ya bokangami ekobanda mokolo bakangi yo mpo na kobengana yo na mboka. Luka lisungi ya mibeko kozanga kozela.

Bokangami ya administratif esalemaka soki bakangi yo mpo babengana yo na mboka nsima ya komona ete ozali "mopaya mibeko endimi te." (Eza na nse ya Section 34 of the Immigration Act.) Soki bakangi yo na kolanda eteni oyo, sengeli komonana liboso ya magistrat oyo akozwa ekateli soki esengeli batika yo to babengana yo na mboka.

Na lokasa elandi, okomona Etambe ya 2 ya processus ya bokangami mpo na baye bakangami mpo na ntina ya mosala.

Zongela lokasa ya makambo oyo ezali na katii.

2

Etambe ya mibale

Kosamba liboso ya tribinale ya instance

Polisi ekomema yo na tribinale na esika ya bokangami yambo osamba liboso ya magistrat. Magistrat akozwa ekateli soki oza mopaya auta mboka mosusu, mpe soki eza bongo, soki oza na ntina ya solo ya kozala na katı ya mboka.

Na tribinale, eza ntina ete ozala na lisalisi ya mibeko. Oza na lotomo ya kozala na avoka to ya kosenga lisalisi ya mibeko. Na tribinale, osengeli kolimbola likambo na yo oyo etali mikanda epai ya avoka na yo mpe ya magistrat (zuzi). Zala sembo mpe yebisa ye makambo nyonso oyo okoki. Soki zuzi akanisi ete oza na ntina ya solo ya kozala na Afrique du Sud, wana:

- akosenga batika yo to,
- akopesa mitindo ete babimisa yo mpe akosenga Ministère ya Affaires intérieures (Home Affairs) basalisa yo na mikanda.

Soki bantina na yo ya solo ya kozala na Afrique du Sud eza polele te, tribinale akoki kopesa Ministère ya Affaires intérieures (Home Affairs) nzela ya kosala lisusu ankete mpe, soki eza ntina, kosenga bakanga yo kino okosala bosengi ya kofanda na mboka-mopaya. Bakoki kotika yo na bokangami kino bakomema yo lisusu na tribinale.

Soki zuzi akanisi ete oza te na ntina ya solo ya kozala na Afrique du Sud:

- akobakisa mikolo ya bokangami na yo mpo babengana yo, na boyokani na Ministère ya Affaires intérieures (Home Affairs) to
- akotika mpo na procédure ya kobenganama kozanga bakanga yo, soki mwa masengami ekokisami

Soki zuzi andimi ete basengeli kokanga yo na kolanda makambo eza na Section 49, babengaka yango bokangi ya mbeba to crime (kasi ya administratif te) detention. Soki bamoni ete osalaki mpenza mbeba, ekosenga okota boloko to ofuta amande liboso babengana yo to ozwa mikanda, na Afrique du Sud. Soki eza malamu te ete ozonga na mboka na yo, osengeli ketyləa bokangami ntembe. Tosengi oluka lisungi na misala ya legale ya ofele.

Zongela lokasa
ya makambo oyo
ezali na katı .

3

Etambe ya misato

Soki babengani yo, transport kino na Lindela

Soki esengeli babengana yo, bakobatela yo na biro ya polisi.

Mbala mingi, okozela kino bakomema yo na Lindela Repatriation Centre, pene ya Johannesburg. Ntango mosusu bakoki komema yo na biro ya polisi kozanga kokende na Lindela, kasi esalemaka bongo kaka soki ozozonga na mboka moko ya pene.

Soki bokangami na yo eleki mikolo 120, ozali na lotomo ete batika yo.

Lindela Repatriation Centre ezali centre ya koleka monene ya komema bato ya Afrique du Sud. Ezali pene ya Johannesburg.

Zongela lokasa
ya makambo oyo
ezali na katí.

4

Etambe ya minei Kozongisa na mbokaya bowuti

Ministères ya Affaires Intérieures (Home Affairs) ekobongisa bozongi na yo. Oza na lotomo ya koyeba makambo oyo ezosalema; ntango mpe ndenge nini bakozongisa yo.

Bakoki kozongisa yo na bus to na avion. Kobosana te, soki bakangi yo koleka mikolo 120, oza na lotomo ete batika yo.

Nsimba ya kobenganama, bakoloba ete 'olongobani te' (baboyi okota lisusu na Afrique du Sud) kino mibu mitano, mpe ekoki kozala na bopusi na bosengi na yo ya viza na mikolo ezoya, ata soki epekiseli na yo elongwe.

Zongela lokasa
ya makambo oyo
ezali na katí.

Kobongisa bozongi na yo

Ntango mosusu, okoki komibongisa na kozonga na mboka outa na ndenge na yo moko.

Na bandakisa mosusu, okoki kobongisa na kolongwa na Afrique du Sud na ndenge na yo moko soki okoki:

- Kolakisa mokanda ya solo ya mobembo
- Kosomba tike ya avion (mbala mingi mpo na vol ya direct) ya kozonga na mboka na yo

Soki endimami, okotikala na bokangami kino mokolo ya voyage na yo mpe basali ya immigration bakoki komema yo na aeroport. Libota to baninga na yo bakosala nyonso mpo biloko na yo ezala na aeroport mpo okende na yango na avion. Soki okoki kobongisa mobembo ya kozenga na mboka na yo na ndenge na yo moko, tolendisa yo makasi ete osala yango - soki eza na likama te ete ozonga. Kobongisa bozongi na yo ekoki mbala mingi kokitisa mikolo ya bokangami na yo.

Kobosana te!

Bato oyo bazoluka azile (ezala eza na mikanda to te) mpe ba refizie bakoki te kobenganama mpe babatelami na kozanga bobengani. Bakoki te kozongisa yo na mboka oyo epai wapi bomoi, bonsomi, to ntomo ekozala na likama.

Zongela lokasa
ya makambo oyo
ezali na katí.

Ba organisations oyo ekoki kosalisa

Soki bakangi yo to bakotisi yo boloko mpo na kobengana yo, tolendisi yo makasi ozwa lisungi ya letale. Ozali na lotomo, na ntango oza mokangami, ete bapartenaire to bato ya libota, mpe bapesi-toli ya lingomba oyo bakoki kosalisa yo na kozwa lisalisi ya leta(mibeko) bay a kotala yo. Soki bakangi yo mpo babengana yo mpe akoki te kozwa avoka, osengeli kosolola na lisanga moko oyo elukaka te matomba ya mosolo, oyo eza na nse.

National Immigration Detention Hotline

0800 079 614 (nimero ya ofele)

081 716 8791

Lawyers for Human Rights (Durban)

031 301 0531

Nelson Mandela University Refugee Rights Centre (Gqeberha)

041 504 1310 or 041 504 4705

University of Cape Town Refugee Rights Clinic (Cape Town)

021 650 5581

078 594 5591

Scalabrini Centre of Cape Town

021 465 6433

078 260 3536

Zongela lokasa
ya makambo oyo
ezali na katif.

Scalabrinini
Centre of Cape Town

Funded by the
European Union

Contracted by

This document was produced with the financial assistance of the European Union, contracted by ICMPD through the MMD Grant Facility. The contents of this document are the sole responsibility of the Scalabrinini Centre and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union or ICMPD.